

Wandelroute 'Hoogtepunten van Lillo-Fort' – 2,5 km

In 1966 moesten de dorpen Oosterweel, Wilmarsdonk, Oorderen en het grootste deel van Lillo verdwijnen voor de uitbreiding van de Antwerpse haven. Maar in Lillo-Fort zijn natuur, architectuur en tradities van de streek bewaard gebleven.

Bezoek de gastvrije cafeetjes. Bewonder de Sint-Benedictuskerk, molen De Eenhoorn en de militaire gebouwen. Geniet van een toneelstuk in het Kruitmagazijn. Laat je meevoeren doorheen de geschiedenis in het Poldermuseum. Ontdek topnatuur op de overgang van land en Schelde. Droom even weg aan het getijdenhaventje. En wat deed Mega Mindy hier nu ook alweer...?

Praktisch:

- **Startpunt:** Infobord Havenland, hoek Scheldelaan/Tolhuisstraat (bij de parking).
- **Markering:** Volg de wandelpijlen met het plompenblad, een element uit het wapenschild van Lillo, en nu ook van het district Berendrecht-Zandvliet-Lillo.

1) Infobord Havenland/dubbelfort Lillo-Liefkenshoek

Fort Lillo is een van de oudste forten rond Antwerpen. Samen met **Fort Liefkenshoek**, aan de andere kant van de Schelde, was het van groot belang voor de controle over de rivier: samen konden ze de handel naar Antwerpen blokkeren, wat in oorlogstijd een enorme troef was. Spanjaarden, Nederlanders, Fransen en Oostenrijkers belegerden door de jaren heen beide forten die deel uitmaakten van de Staats-Spaanse Linies, een militair verdedigingsnetwerk in de periode van de Tachtigjarige Oorlog tot de Franse tijd.

2) Getijdenhaventje Lillo

Het **haventje van Lillo** werd in 1905 gebouwd. Aanvankelijk legden er vooral beroepsvaarders aan. Hun vracht: onder meer kolen, munitie en explosieven. Later zetten ook vissers en pleziervaarders hier voet aan wal. In 1941 werd er zelfs een jachtclub opgericht: **Yachtclub Scaldis**. Bij de geplande Sigmawerken zal dit getijdenhaventje gedempt worden en komt er een nieuwe buitendijkse jachthaven.

Op de dijk bij de Schelde staat ook een mooi bakstenen gebouw. Het **tolhuis**, uit 1913, was in gebruik voor de tolheffing op de binnenscheepvaart.

3) Lillo-Potpolder

Ter hoogte van Lillo-Fort vormt het zoute zeewater samen met het zoete Scheldewater een unieke mix. Het **Galgeschoor** is een brak schorregebied aan de Schelde, ten noorden van Lillo. Het ganse jaar kan je hier vogelkijken. Aan de andere kant van het dorpje vind je **Lillo-Potpolder**. Van 2010 tot 2012 werd die in het kader van het Sigmaplan heringericht. Dankzij de verbinding met de Schelde, kan zich ook hier een slikken- en schorregebied ontwikkelen.

4) Molen De Eenhoorn

Je hebt hier een zicht op de molen, ongelukkig herplaatst aan de overkant van de Scheldelaan. In 1735 werd **molen de Eenhoorn** gebouwd in Lillo-Kruisweg. Hij zou vele rampen trotseren, maar moest uiteindelijk wijken voor de uitbreiding van de haven. In 1966 werd hij gelukkig gered: de molen werd met behulp van genummerde gipsen mallen uit elkaar gehaald en heropgebouwd op zijn huidige plek. Sinds 2015 is de molen opnieuw maalwaardig en kan je deze bezoeken op de 4de zondag van de maand.

5) Kruitmagazijn

Op het Kazerneplein krijg je een mooi zicht op een aantal militaire bouwwerken van Lillo-Fort. Het ommuurde bakstenen gebouw is een voormalig **buskruitmagazijn** dat in 1810 in opdracht van Napoleon gebouwd werd. Vandaag is het een kleinschalige en gezellige theaterzaal die een unieke collectie én een reeks gezelschappen onderdak biedt. De rij witte huisjes zijn voormalige **officierswoningen**. En de bakstenen gebouwen met de ronde raamopeningen zijn de voormalige **kazematten**.

In het achtertuintje van het Poldermuseum ligt de **schandpaal** (of kaak) van Lillo-Kruisweg. Gezien de slechte toestand is de kans klein dat deze nog ooit heropgericht zal worden.

Op dit plein wordt ook jaarlijks de gans gereden door de vereniging **De Ware Gans Lillo**.

6) Havenmarkt

De neogotische kerk uit 1883 werd gebouwd nadat haar voorganger was afgebrand. Deze aanvankelijk protestantse kerk werd later de Sint-Jozefkapel en kreeg haar huidige naam, **Sint-Benedictuskerk**, nadat de gelijknamige kerk van Lillo-Kruisweg afgebroken werd.

Het **oud-gemeentehuis** van Lillo dateert uit 1877 en bediende de 3 gehuchten van de gemeente Lillo. Tegenwoordig kunnen de bewoners van Lillo terecht in het districtshuis van Berendrecht-Zandvliet-Lillo.

Lauwke van 't Licht is het monument voor de gesneuvelden van de Eerste en de Tweede Wereldoorlog. Dit standbeeld van beeldhouwer Rik Sauter stelt een treurende moeder voor, wachtend op haar verloren zoon.

7) Poldermuseum

In het Poldermuseum word je meegevoerd doorheen de rijke geschiedenis van de streek. De nostalgische voorwerpen en opstellingen doen je terugdenken aan 'de goeden ouden tijd'. Je beleeft er een authentiek café, een klaslokaaltje van vroeger, één van de mystieke brouwsels van De Grote Klos of het interieur van de Berendrechtse Sint-Jan-Baptistkerk. Het Poldermuseum heeft voor ieder wat wils.

8) Vestingstraat

Op de hoek van deze straat vind je een **douanekantoor** dat nog bemand is. De opnames van de jeugdreeks Mega Mindy gingen deels op deze locatie door.

Verderop in de straat is er een **toegangspoort** doorheen de binnenste omwalling die je over de fortgracht een mooi uitzicht biedt op de buitenste omwalling van Lillo-Fort.

En daarachter ligt nog het andere grote natuurgebied van Lillo, het **Galgeschoor**.

Tot slot:

Er zijn nog heel wat andere bijzondere gebouwen, verhalen, hoekjes en kantjes in Lillo-Fort. Neem je tijd, hou je ogen open en ontdek ze stukje bij beetje.